

Zárthelyi dolgozat II.

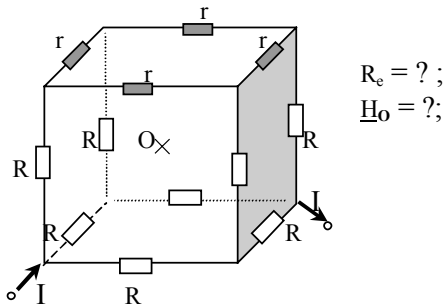
I. Fizikus 2000-2001. II. félév

Magnetosztatika-Optika

1. Egy a oldalhosszúságú kocka élei ellenállások. A felső lap élei r , a többi élek R ellenállásúak.

α) Mekkora az eredő ellenállás ($R_e=?$), ha az alsó (csak R ellenállásokból álló) lapátló csúcsaiban vezetem ki-be az áramot? **10 pont**

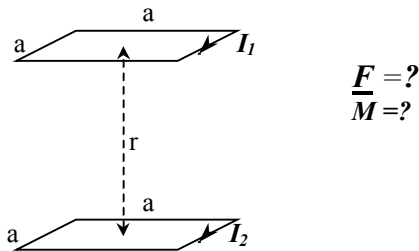
β) Mekkora a mágneses tér erősség nagysága és milyen az iránya a kocka O szimmetriacentrumában ($\underline{H}_O=?$), ha $r=2R$ és I áramot vezettem be. **25 pont**

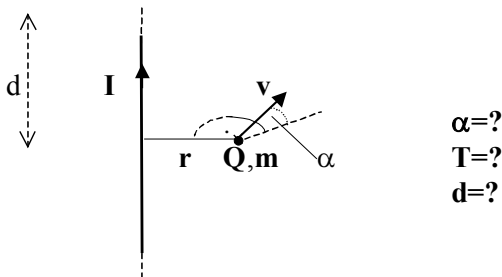
2. Két koaxiális áramköröm van, melyeknek a mérete azonos (a - oldalú négyzet). Az egyikben I_1 , a másikban I_2 áram folyik. Határozzátok meg az áramkörök között ható erőt ($\underline{F}^{táv.}=?$) és a kölcsönös indukciós együtthatót ($M^{táv.}=?$):

α) az $a \ll r$ távoli határesetben ! **20 pont**

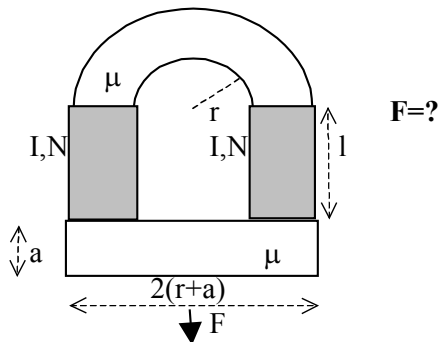
β) az $r \ll a$ határesetben csak a ható erőt határozzátok meg ($F^{köz.}=?$) ! **10 pont**

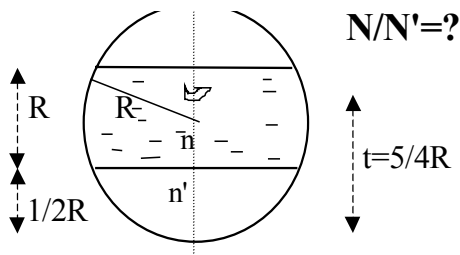
3. Egy I áramátjárta vezetéktől r távolságban, v sebességgel lövünk be egy m tömegű Q töltést. Milyen α szöget zárjon be a sebesség vektor az $\underline{I} \underline{r}$ sík normálisával, hogy a részecske változatlan sugarú spirálison keringjen? Mennyi ekkor a keringési idő ($T=?$) és a spirális d emelkedési hossza? **25 pont**

4. Egy négyzet (a) keresztmetszetű, patkó alakú elektromágnes belső sugara r , /külső sugara $(r+a)$ /, a szár hossza l . Mindkét száron N - N menetű tekercs van. A vasmag relatív permeabilitása μ . Mekkora ($F=?$) erőt tud kifejteni az elektromágnes ha a tekercseken I áram folyik? **30 pont**

5. Egy R ($=0.5$ m) sugarú gömbakváriumban úszik egy hal a víz felszínétől negyed sugarára. Az akvárium fala oldalt elhanyagolható vastagságú, de az alján az üveg vastagsága már nem elhanyagolható. A tartály alja $R/2$ vastagságú göbbsüveg /síkdomború üveglencse/, tehát a víz mélység mindenhol R . A halat felülről (k) és alulról (k') nézzük. Mekkora a hal mekkora a hal két képének a relatív nagysága ($k/k'=?$)? (A víz törésmutatója: $n=4/3$ az üvegé $n'=3/2$). **20 pont**

Összesen: 140 pont

(Ponthatárok: 1- 59p-ig, 2 -60p-től , 3 -75p-től, 4 -90p-től, 5 -105p-től)

Budapest, 2001 május 8. 12¹⁵ -14⁰⁰

Kojnok József